

Guía Docente

Datos Identificativos					2021/22
Asignatura (*)	Socioloxía do Turismo			Código	662G01001
Titulación	Grao en Turismo				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación				
Coordinación	Pérez García, Antonia	Correo electrónico	antonia.perezg@udc.es		
Profesorado	Pérez García, Antonia	Correo electrónico	antonia.perezg@udc.es		
Web					
Descrición xeral	O obxectivo da materia é estudar as teorías que explican os comportamentos dos actores turísticos, coñecer modelos de planificación para o desenvolvemento turístico sostible, describir procedementos de elaboración de produtos turísticos, así como adquirir coñecementos mínimos para saber avaliar socialmente a repercusión do turismo.				

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se realizarán cambios nos contidos da materia. 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen *Metodoloxías docentes que se modifican As clases e atención de dúbidas sobre os temas impartidos fanse a través de Teams. As titorías de traballos faranse a través de Teams e dun foro en Moodle, para o envío dos avances nos traballos de grupo faranse a través de moodle. A exposición do traballo en grupo faranse por Teams. Algunhas das tarefas serán adaptadas máis cara a reflexión individual e grupal ao carecer da práctica presencial en clase. O visionado de películas para o seu traballo posterior, faranse a través de Moodle, debido a que se facilitará o enlace directo a mesma. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado A través de Moodle, Teams e enderezo electrónico. 4. Modificacións na avaliación Práctica: 60% Teoría: 40% (a través dunha proba) *Observacións de avaliación: Para o alumnado que non houberse seguido a avaliación continua desde o inicio do curso, estará obrigado a entregar todas as tarefas requiridas ao longo do curso nas datas que se indiquen, antes da data de peche da acta de xuño ou xullo, no caso de ir á 2ª oportunidade. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Comprender os principios do turismo: a súa dimensión espacial, social, cultural, política, laboral e económica.
A3	Comprender o carácter dinámico e evolutivo do turismo e da nova sociedade do lecer.
A5	Converter un problema empírico nun obxecto de investigación e elaborar conclusións.
A7	Recoñecer os principais axentes turísticos.
A19	Xestionar o territorio turístico de acordo cos principios de sustentabilidade.
A23	Analizar os impactos xerados polo turismo.
A27	Comprender o funcionamento dos destinos, estruturas turísticas e os seus sectores empresariais no ámbito mundial.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Comunicación oral e escrita en lingua nativa.
B3	Resolución de problemas.
B4	Razoamento crítico.
B5	Compromiso ético.
B6	Aprendizaxe autónoma.

B7	Adaptación a novas situacións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
- O alumno debe saber definir as teorías que expliquen os comportamentos dos turistas e dos actores (empresarios, administración, etc.) do sistema turístico. - Saber formular modelos prácticos de planificación para o desenvolvemento turístico sostible. - Saber como se constrúe un produto turístico, a imaxe que se proxecta e como se percibe. - Saber avaliar socialmente a repercusión do turismo para os turistas e para sociedades receptoras	A1	B1	C1
	A3	B2	C2
	A5	B3	C3
	A7	B4	C4
	A19	B5	C5
	A23	B6	C6
	A27	B7	C7
			C8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. As distintas concepcións sociolóxicas da realidade aplicadas ao turismo.	1.1 Opción multiparadigmática e integrada. 1.2 Paradigmas consenso-conflito 1.3 Outras teorías aplicadas ao turismo
2. Métodos e técnicas de investigación aplicados ao turismo	2.1 Metodoloxía pluralista 2.2 Métodos cuantitativos e cualitativos 2.3 Técnicas de recollida e tratamento de datos dos devanditos métodos 2.4 Fases do método cuantitativo-dedutivo aplicado ao turismo
3. Cambio social e turismo: a evolución do turismo en relación cos grandes cambios sociais	3.1 Turismo de nobreza y de burguesía 3.2 Turismo de masas 3.3 Turismo del siglo XXI
4. Tendencias do turismo no futuro	4.1 Tendencias segundo a OMT 4.2 Riscos mundiais ou locais e posibles variacións das previsións turísticas 4.3 Sociedades da información
5. As funcións do turismo para os turistas. as motivacións dos turistas.	5.1 Funciones do turismo: perspectiva da liberación e realización humanas, perspectiva crítica. 5.2 As motivacións dos turistas

6. A construción social dos produtos turísticos	6.1. Fases na construción social dos recursos-productos turísticos e das necesidades dos turistas. 6.2. Obxetivación dos recursos turísticos. Perspectiva da autenticidade. 6.3. O ciclo de vida dos recursos-productos-destinos turísticos
7. Repercusións do turismo no desenvolvemento integral das sociedades	7.1. O paradigma do desenvolvemento integral do espazo social. 7.2. Distintos capitais que contribúen ao desenvolvemento integral. 7.3. Metodoloxía de análise.
8. Os plans estratéxicos de desenvolvemento turístico: contidos, estrutura e metodoloxía	8.1. Modelos de planificación turística 8.2. Contidos e estrutura do plan 8.3. Metodoloxía 8.4. Exemplos de plans turísticos
9. Imaxe proxectada e percibida dos produtos turísticos	9.1 A creación da imaxe proxectada 9.2 A imaxe percibida, satisfacción e comportamento do consumidor
10. O comportamento do consumidor turístico	10,1 Estudos macrosociolóxicos da demanda turística 10.2 Estudos microsociolóxicos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	10	30	40
Proba mixta	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B3 B4 B5 B6 B7 C4 C5 C6 C7 C8	2	9	11
Sesión maxistral	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C4 C5 C6 C7 C8	22	37.5	59.5
Estudo de casos	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C4 C5 C6 C7 C8	5	12.5	17.5
Lecturas	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	5	15	20
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Ao longo do curso o alumno/a deberá realizar un traballo en grupo sobre un tipo de turismo (a elixir) onde se analizará dende a perspectiva sociolóxica: concepto, breve evolución histórica, variables a analizar dende diferentes paradigmas de estudo e implicacións do estudo. Farase seguemento e control dos traballos tutelados nas titorías. O traballo está suxeito a exposición oral.

Proba mixta	Exame mixto de dúas partes: test e preguntas de desenvolvemento
Sesión maxistral	Nas sesións expositivas impartiranse as teorías e fundamentos claves para a adquisición de coñecementos nesta materia.
Estudo de casos	Visionado de películas ou audiovisuais que tratan o turismo dende unha perspectiva sociolóxica. Despois da súa análise haberá que contestar a unhas cuestións concretas sobre esta. Esta parte será formulada e resolta nos seminarios.
Lecturas	Análise sobre lecturas que tratan algúns exemplos de casos turísticos dende a vertente sociolóxica. Haberá que contestar a unhas cuestións concretas sobre as lecturas. Esta parte será formulada e resolta nos seminarios.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lecturas Traballos tutelados Estudo de casos	Ao longo do curso o alumno/a deberá realizar un traballo en grupo sobre un tipo de turismo (a elixir) onde se analizará dende a perspectiva sociolóxica: concepto, breve evolución histórica, variables a analizar dende diferentes paradigmas de estudo e implicacións do estudo. O traballo está suxeito a exposición oral. Visionado de películas ou audiovisuais que tratan o turismo dende unha perspectiva sociolóxica. Despois da súa análise haberá que contestar a unhas cuestións concretas sobre esta. Esta parte será formulada e resolta nos seminarios. Análise sobre lecturas que tratan algúns exemplos de casos turísticos dende a vertente sociolóxica. Haberá que contestar a unhas cuestións concretas sobre as lecturas. Esta parte será formulada e resolta nos seminarios. Todos os traballos, estudos de casos e lecturas supoñen un control e seguemento que traballa nas titorías en pequenos grupos en clase ou a través de Teams.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Lecturas	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8	Análise sobre lecturas que tratan algúns exemplos de casos turísticos dende a vertente sociolóxica. Haberá que contestar a unhas cuestións concretas sobre as lecturas. Esta parte será formulada e resolta nos seminarios.	10
Traballos tutelados	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Ao longo do curso o alumno/a deberá realizar un traballo en grupo sobre un tipo de turismo (a elixir) onde se analizará dende a perspectiva sociolóxica: concepto, breve evolución histórica, variables a analizar dende diferentes paradigmas de estudo e implicacións do estudo. O traballo está suxeito a exposición oral.	20
Proba mixta	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B3 B4 B5 B6 B7 C4 C5 C6 C7 C8	Exame mixto de dúas partes: test e preguntas de desenvolvemento.	60

Estudo de casos	A1 A3 A5 A7 A19 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C4 C5 C6 C7 C8	Visionado de películas que tratan o turismo dende unha perspectiva sociolóxica. Despois da súa análise haberá que contestar a unhas cuestións concretas sobre esta. Esta parte será formulada e resolta nos seminarios.	10

Observacións avaliación

Modalidade presencial:

Traballos tutelados, estudo de casos e lecturas son traballos obrigatorios para a avaliación continua e o alumno/a terá que obter un mínimo de 5 para facer media co exame teórico.

1ª Oportunidade: a parte práctica ten un valor dun 40%, a parte teórica (exame) ten un valor dun 60%. No caso de suspender nesta oportunidade unha das partes, guardase a nota para a segunda oportunidade. No caso de ser N.P. o alumno/a poderá entregar todos os traballos obrigatorios para presentarse ao exame da 2ª oportunidade.

2ª Oportunidade: no caso de ser N.P. ou suspenso (parte práctica) na 1ª oportunidade, o alumno/a poderá entregar todos os traballos obrigatorios requeridos para tentar aprobar a materia na 2ª oportunidade.

A nota da parte práctica (en caso de estar aprobada) gardarase só para o inmediato curso seguinte e oportunidade adiantada.

O alumno/a obtendrá a calificación de NP se non se presenta ao exame, aínda que presentase traballo durante o curso (independentemente da oportunidade).

Permítese unha dispensa de asistencia máxima dun 20%. A partires do 20% as ausencias teñen que xustificarse por motivos de traballo, prácticas, enfermidades ou ter solicitado a dispensa académica de exención de asistencia, de non ser así, pode quedar afectado a porcentaxe de avaliación de ambas as partes

O alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, solicitada oficialmente poderá facer os traballos obrigatorios non presenciais, e facerlos chegar ao profesor/a para a súa avaliación.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Álvarez Sousa, Antonio; Mantecón, Alejandro; Puertas- Cañaverl, Inmaculada (2019). Sociología del Turismo. Centro de Investigaciones Sociológicas
- Alvarez Sousa, Antonio (2009). Sociología del Turismo. Madrid, Centro de Estudios Financieros
- Alvarez Sousa, Antonio (1994). El ocio turístico en las sociedades industriales avanzadas. Barcelona, Bosch Casa Editorial
- Huertas Roig, Assumpció (2014). Comunicación de los territorios, los destinos y sus marcas. Editorial UOC
- Mazón Martínez, Manuel Tomás (2001). Sociología del Turismo. Editorial Universitaria Ramón Areces
- Muntaner Montejano, Jordi (2014). Psicosociología del Turismo. Editorial Síntesis

Bibliografía complementaria

- Bourdieu, P (1989). La distinción. Madrid, Taurus
- Dumazedier, Kaes René y otros (1971). Ocio y sociedad de clases. Barcelona, Fontanella
- Goffman, Erving (1971). La presentación de la persona en la vida cotidiana. Buenos Aires, Amorrortu
- Knebel, H. J. (1960). Sociología del Turismo. Cambios estructurales en el turismo. Editorial Hispano Europea
- Kuhn, T (1975). La estructura de las revoluciones científicas. México, Fondo de Cultura Económica
- Maslow, A.H. (1963). Motivación y personalidad. Barcelona, Sagitario
- Molina, S. (2006). El posturismo, Turismo y posmodernidad. Editorial Trillas
- Rial Boubeta, A (2008). Una aplicación turística para el estudio de la imagen de marca de un destino turístico. Pasos, Vol 6
- Ritzer, G. (1993). Teoría sociológica contemporánea. México Mc Graw-Hill
- Veblen, T. (1971). Teoría de la clase ociosa. México, Fondo de Cultura Ecocómica
- Vicente de Paula Censi Borges y Jakson Renner Rodrigues Soares (Coord.) (2021). Turismo y Desarrollo: contextos diversos. Thomson Reuters Aranzazi

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Técnicas de Comunicación e de Promoción Turísticas/662G01005

Introdución ao Turismo/662G01009

Materias que continúan o temario

Márketing Turístico/662G01016

Métodos e Técnicas de Investigación no Turismo/662G01024

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías